

CONCEPT Besluitenlijst Commissie Ruimte

Datum	27 september 2019
Tijd	9:03 - 13:25 uur
Locatie	Louise de Colignyzaal
Voorzitter	Mevr. J.L. Kool-Blokland
Nr.	19427258
Link naar webcast	https://channel.royalcast.com/provinciezeeland/#!/provinciezeeland/20190927_3
Aanwezig:	de leden R.L. Bruncke, J.J. van Burg (vanaf 9.20 uur), H.J. van Geesbergen, A.J. Geluk, E.E.P.M. Heerschop, E.A.A. Hoecke, C. Jacobusse, T.A.O. Janssens, R.W. Koevoets, M.A. Lippens-de Reu, G.C.J. Minderhoud, A. van de Ree, M.J.A. Reinders-Stijnmans, S.H.J. Tuinder, J. van de Velde, E.W. Vooijs, M.A. van 't Westeinde en W. Willemse
Tevens zijn aanwezig:	J. de Bat, A. Pijpelink en B.L.L. van der Velde (GS), W.N. Hage, M.A.M. Kral, F.W.M. Worobiej-Jansen en A.C. van Wallenburg (commissiegriffier)
Afwezig:	V.L. Bosch, P. van Dijk

Punt	Omschrijving
1	Opening en mededelingen van de voorzitter Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen.
2	Beëdiging burger-commissielid <u>Conclusie:</u> de beëdiging van mevrouw Lippens-de Reu (PvdA) heeft plaatsgevonden. Zij heeft de belofte afgelegd.
3	Vaststellen agenda Afdoeningsvoorstel: vaststellen Aan de agenda wordt toegevoegd, onder agendapunt 9.1 nagekomen brief GS van 24 september 2019 over stand van zaken stikstofbeleid. Onder agendapunt 10 is opgenomen teruggevraagde brief GS van 13 augustus 2019 over Programmatische Aanpak Grote Wateren: prioritering maatregelen. De leden Van Geesbergen en Van 't Westeinde verzoeken, gelet op de gevoerde discussie in PS van 20 september 2019 over het problematiek Volkerak-Zoommeer, de brief niet meer te behandelen. De ingekomen brief namens Stichting Red onze Polders en Stichting De Levende Delta wordt geagendeerd onder agendapunt 10.1. De voorzitter stelt voor agendapunt 13.2 te betrekken bij de behandeling van agendapunt 8. <u>Conclusie:</u> de agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.
4	Informatie-uitwisseling, d.w.z.:
4.1	Mededelingen van gedeputeerden Gedeputeerde <u>Van der Velde</u> deelt toegezegde informatie over de gevolgde procedure vergunningverlening transport rioolslib. Het feitenrelaas ¹ is als bijlage 1 toegevoegd aan de besluitenlijst. Hij meldt de stand van zaken m.b.t. second opinion MER mestvergister Rilland. GS zullen PS informeren over de voortgang zodra dat kan.

¹ Bijlage 1: feitenrelaas vergunningverlening rioolslib

Punt	Omschrijving
	De gedeputeerde meldt de laatste ontwikkelingen m.b.t. varend ontgassen. Het afgeven van een vergunning voor het realiseren van ontgassingsinstallatie in Zeeuws gebied is in de laatste fase beland.
4.2	<p>Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag</p> <p>De heer <u>Vooijs</u> (GL) heeft, n.a.v. de beantwoording art. 44 vragen over varend ontgassen, vragen over de handhavende instantie(s) in Zeeland. Wie is nu bevoegd? Leidt het indienen van een verzoek tot handhaving tot een conflict? Doel is toch het beschermen van de gezondheid van de inwoners van Zeeland.</p> <p><u>Toezegging gedeputeerde Van der Velde</u>: ik zal nader uitzoeken op welke manier wij omgaan met handhavingsverzoeken en wat de resultaatmogelijkheden daarbij zijn.</p>
4.3	<p>Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda</p> <p>De heer <u>Van Hoecke</u> (FvD) over het uitzetten van een nieuwe vacature door de RUD in het licht van de gevoerde discussie over frictiekosten RUD.</p>
5	<p>Gelegenheid om in te spreken</p> <p>De heer <u>Rosendaal</u> spreekt in op agendapunt 10.1 namens Stichting Red onze Polders en De Levende Delta. Hij uit zorgen over de beschikbaarheid van zoet water in de toekomst. De inspraak is als bijlage 2² toegevoegd aan de besluitenlijst.</p>
6	<p>Statenvoorstel Verordening Luchthavenregeling De Smitsschorre (zweefvliegveld Axel) - 19425244</p> <p>Afdoeningsvoorstel: behandelen ter voorbereiding op statenvergadering 25 oktober 2019 (kaderstellen)</p> <p><u>Conclusie</u>: het statenvoorstel is voldoende onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. De commissie adviseert agendering als hamerstuk.</p>
7	<p>Brief GS van 7 mei 2019 over Jaarverslag 2018 van de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Midden-Zeeland, met bijlage - 19013216</p> <p>Afdoeningsvoorstel: behandelen (teruggevraagd o.v.v. de leden Van Unen (SP) en Minderhoud (PvZ) (controleren)</p> <p><u>Toezegging gedeputeerde Van der Velde</u>: naar aanleiding een commissievraag, in hoeverre het aantal klachten in 2018 afwijkt van het aantal klachten in voorgaande jaren en hoe het aantal klachten zich verhoudt tot klachten bij vergelijkbare vliegvelden in het land, zal ik u nader schriftelijk informeren.</p> <p>De suggestie om het aantal klachten in het vervolg standaard op te nemen in het jaarverslag van de CRO zal ik voorleggen aan het bevoegd gezag.</p>
8	<p>Statenvoorstel startnotitie Gebiedsvisie Veerse Meer 2020 met bijlagen - 19425240</p> <p>Afdoeningsvoorstel: behandelen ter voorbereiding op statenvergadering van 25 oktober 2019 (agenderen/richtinggeven)</p> <p><u>Hierbij is betrokken</u>: agendapunt 13.2, brief GS met beantwoording vragen over Veerse Meer, afdoening commissietoezegging nr. 5.</p> <p><u>Toezeggingen gedeputeerde Van de Velde</u>:</p>

² Bijlage 2: inspraak namens St. ROP en DLD

Punt	Omschrijving
	<ul style="list-style-type: none"> Ik zal Kon. BLN Schuttevaer toevoegen als deelnemer in het proces opstellen gebiedsvisie. M.b.t. de inhoudelijke afbakening van de gebiedsvisie, zal ik energietransitie en klimaatadaptatie meenemen als uitgangspunt. Aan de ruimtelijke afbakening van de visie zal ik toevoegen de punten hoogte bebouwing en geluid. <p><u>Conclusie:</u> het statenvoorstel is voldoende onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. De commissie heeft wensen en bedenkingen geformuleerd. Vóór de fractievergaderingen zal de conceptbrief PS via de Statengriffie worden voorgelegd aan PS. Het voorstel is geen hamerstuk.</p>
9	<p>Brief GS van 10 september 2019 over inventarisatie mogelijke Zeeuwse knelpunten inzake PAS - 19423400</p> <p>Afdoeningsvoorstel: (informereren) behandelen</p> <p><u>Hierbij is betrokken:</u> agendapunt 9.1</p>
9.1	<p>Brief GS van 26 september 2019 over Stikstofproblematiek advies commissie Remkes 'Niet alles kan' - 19426361</p> <p>Afdoeningsvoorstel: betrekken bij behandeling van de brief GS over inventarisatie ie mogelijke Zeeuwse knelpunten inzake PAS.</p> <p><u>Toezeggingen gedeputeerde Pijpelink:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> De commissie ontvangt het Zeeuwse kaartbeeld³ van de stikstofgevoelige locaties en de herkomst van de stikstofdepositie verdeeld over de sectoren Na de Kabinetsreactie op het advies commissie Remkes, zal ik in overleg met de provinciaal stikstof coördinator/taskforce stikstof, een informatiebijeenkomst inplannen. <p><u>Conclusie:</u> behandeld.</p>
10	<p>Brief GS van 13 augustus 2019 over Programmatische Aanpak Grote Wateren: prioritering maatregelen - 19421419</p> <p>Afdoeningsvoorstel: behandelen (teruggevraagd o.v.v. het lid Van Geesbergen (VVD) en Van 't Westeinde (CDA) (informereren)</p> <p><u>Afdoeningsvoorstel gewijzigd:</u> ter kennisneming.</p>
10.1	<p>Brief van Stichting Red onze Polders en St. De Levende Delta over verdroging en beschikbaarheid zoet water - 19425724</p> <p><u>Afdoeningsvoorstel:</u> behandelen</p> <p><u>Toezegging gedeputeerde Pijpelink:</u> GS willen, gehoord de discussie in PS en de commissie over de beschikbaarheid van zoet water, op korte termijn een informatiebijeenkomst organiseren over alle onderdelen van de zoet/zout problematiek. Aan de Agendacommissie zal het commissieverzoek om op zo korte mogelijke termijn een dergelijke bijeenkomst worden voorgelegd.</p> <p><u>Conclusie:</u> behandeld.</p>
11	<p>Brief GS van 3 september 2019 met advies bestuurlijk overleg getij Grevelingen aan Ministerie I&W en LNV - 19423353</p>

³ Bijlage 3; Zeeuws kaartbeeld 'stikstof'

Punt	Omschrijving
	<p>Afdoeningsvoorstel: ter informatie (informereren) <u>Afdoeningsvoorstel gewijzigd</u>: behandelen.</p> <p>De commissie verzoekt de presentaties van de bijeenkomst TTG op 5 september 2019 te Ouddorp ter informatie in iBabs te plaatsen. De gedeputeerde heeft hiertegen geen bezwaar. De commissiegriffier zal de presentaties opvragen en in iBabs plaatsen.</p> <p><u>Conclusie</u>: behandeld.</p>
12	<p>Besluitenlijsten (concept) van commissie Ruimte van 30 augustus 2019 en 13 september 2019 – 19426307 en 19426306</p> <p>Afdoeningsvoorstel: vaststellen Er zijn geen op- of aanmerkingen ontvangen.</p> <p><u>Conclusie</u>: de besluitenlijsten worden ongewijzigd vastgesteld.</p>
13	<p>Bijgewerkte toezeggingenlijst</p> <p><u>Hierbij zijn betrokken</u>: brieven onder agendapunten 13.2 tot en met 13.4</p> <p>Afdoeningsvoorstel: behandelen toezeggingenlijst en instemmen met advies de volgende toezeggingen en/of moties af te voeren. Commissietoezeggingen nrs. 3?, 4, 5, 6, 7 en 8.</p>
13.1	<p>Brief GS van 4 juni 2019 over afdoening toezegging nr. 3 Commissie Ruimte 10-05-2019, met bijlage - 19015495</p> <p>Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming. <u>Afdoeningsvoorstel gewijzigd</u>: behandelen in commissie Ruimte van 22 november 2019.</p>
13.2	<p>Brief GS van 2 juli 2019 met beantwoording vragen over Veerse Meer, commissietoezegging nr. 5 - 19018575</p> <p>Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming <u>Afdoeningsvoorstel gewijzigd</u>: betrekken bij behandeling agendapunt 8.</p>
13.3	<p>Brief GS van 13 augustus 2019 over afdoening toezegging nr. 7 (Commissie Ruimte) inzake thermisch gereinigde grond Perkpolder en afdekgrond stortplaats - 19421438</p> <p>Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming</p>
13.4	<p>Brief GS van 13 augustus 2019 over afdoening toezegging nr. 6 (Commissie Ruimte) inzake vergister Rilland - 19421437</p> <p>Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming</p> <p><u>Conclusie toezeggingenlijst</u>: de commissie vindt dat commissietoezeggingen nummers 4, 5, 6, 7 en 8 voldoende zijn afgehandeld. De overige nummers blijven staan.</p>
14	<p>Volgende vergadering: 22 november 2019, vanaf 09:00 uur</p>
15	<p>Sluiting om 13.25 uur.</p>

Punt	Omschrijving
100	Ingekomen stukken ter kennisneming <u>Conclusie</u> : de commissie neemt kennis van de ingekomen stukken en stemt in met het gewijzigde afdoeningsvoorstel.
101	Brief GS van 2 september 2019 over Monitor Naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2018 - 19423326 Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming <u>Afdoeningsvoorstel gewijzigd</u> : behandelen in commissie Ruimte van 22 november 2019 o.v.v. de leden Vooijs en Tuinder.
102	E-mails Bomenstichting Achterhoek met reactie op Kamerbrief van Minister Schouten m.b.t. Ontwikkeling van een bossenstrategie - 19423876 Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming
103	E-mail Nederlandse Melkveehouders Vakbond van 16 september 2019 met advies n.a.v. uitspraak van RvS over PAS, met bijlagen - 19425011 Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming
104	ZLTO Zoetwaterstrategie voor Zeeland van Berusting naar Actie - 19425614 Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming

Aan deze besluitenlijst wordt nog toegevoegd:
Bijlagen 1 t/m 3

Bijlage 1 behorende bij besluitenlijst commissie Ruimte 27-09-2019

Agendapunt 4.1:

betreft afdoening toezegging gedeputeerde Van der Velde

Een **feitenrelaas** over de aangevraagde vergunning door Beelen:

- 9 juli:
eerste contact tussen Beelen en RUD over voornemen van Beelen om 40.000 ton stedelijk slib tijdelijk op te slaan als gevolg AEB debacle. Van wie het slib kwam was nog niet duidelijk.
- 25 juli:
brief ministerie over problematiek AEB en slib Waternet aan RUD's en verzoek mee te werken aan tijdelijke oplossingen. Beelen heeft ook verzocht om vooroverleg voor tijdelijke vergunning.
- 26 juli:
Beelen en Waternet doet verzoek milieu vergunning. Bij toetsing blijkt dat huidige voorschriften voldoende zijn.
- 29 juli:
Beelen dient concept aanvraag in. RUD toetst of deze formeel juist is. Dat was zo.
- 31 juli:
Beelen dient definitieve aanvraag in. RUD vraagt advies op bij gemeente Terneuzen, Waterschap en veiligheidsregio. Allen hebben positief geadviseerd.
- 2 augustus:
Beelen en Waternet op hoogte gebracht dat de vergunning was opgesteld. De directeur Waternet heeft aan RUD gemeld dat hun depot vol was en de eerste transporten richting Terneuzen 3 augustus zouden plaatsvinden, ook wanneer de vergunning niet was verleend. Aan het eind van de middag is vergunning verleend.

-Inspraak commissie Ruimte 27 september 2019.

Voorzitter , geachte leden van GS, leden van de commissie,

Zoals u in de brief van de Stichting De Levende Delta en Red Onze Polders hebt kunnen lezen maken wij ons toenemende zorgen over de beschikbaarheid van voldoende zoet water in de toekomst. Voor het derde achtereenvolgende jaar is er vooral ook in het Zuidwesten een groot neerslagtekort. Dit leidt tot een lage grondwaterstand en droogvallende sloten en poelen. Om dit neerslagtekort op te heffen moet er in komend najaar en winter bovengemiddeld veel neerslag vallen; bijna tweemaal zoveel als normaal. De kans daarop is niet groot. De noodzakelijke beschikbaarheid van zoet water blijft dan ook voor de nabije toekomst een zorgenkind.

Om het tekort aan neerslag op te vangen wordt er in toenemende mate voor irrigatie en beregening water uit de bodem opgepompt. Recente cijfers van het Waterschap geven aan dat het aantal beregeningsbronnen explosief is gestegen. In het Waterschap Scheldestromen waren in het jaar 2017 60 bronnen in werking. In 2018 waren dat er al 150 en in 2019 zijn er méér dan 200 bronnen aangemeld en in werking. Hoewel recente metingen en monitoring in 2019, uitgevoerd door de Provincie, nog geen noemenswaardige verandering in de zoet/zout scheiding in de ondergrond laat zien, zal bij een dergelijke grote onttrekking van zoet water, vroeg of laat de aanwezige bodemvoorraad ernstig worden aangetast. Het is ook niet alleen de landbouw die water nodig heeft, ook de drinkwaterbedrijven en de industrieën pompen veel water op.

De noodzaak van een grote zoetwaterbuffer, het Volkerak-Zoommeer, is dan ook voor de toekomst , met name voor onze provincie, van enorm belang. Gisteren was op Omroep Zeeland een programma gewijd aan de kwaliteit van het drinkwater. Een vertegenwoordiger van Evides en van het Waterschap discussieerden over de toekomstige kwaliteit van het drinkwater in Zeeland. Daarbij kwam o.a. aan de orde het mogelijk verzilten van het VZM. Vanuit Evides werd duidelijk gemaakt dat dit negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor met name het drinkwaterstation bij het Haringvliet!

De roep om het VZM te verzilten is o.a. ingegeven om de s'zomers optredende blauwalg te bestrijden. Natuurlijk is de blauwalg een probleem, niet alleen bij het VZM, maar in veel binnenwateren. Je lost met het verzilten misschien het blauwalgprobleem op, maar je creëert veel grotere problemen in het omliggende gebied. M.a.w. het middel is erger dan de kwaal!!

Het VZM wordt extern gevoed met zoet water vanuit de grote rivieren, via de Volkerakdam. Daar wordt vanuit het Haringvliet schoon water ingelaten en via het Bathse spuikanaal en spuisluis op de Westerschelde geloosd. De capaciteit van de Bathse spuisluis is 100m³ /sec. Gemiddeld wordt de laatste jaren 40 m³/sec. geloosd. De doorspoeling zou in principe nog kunnen worden vergroot zodat daarmee de bestrijding van de blauwalg kan worden opgevoerd. Ik ben geen deskundige op dit gebied, maar er zou onderzocht kunnen worden wat hiervan de mogelijkheden zijn.

Voorstanders van verzilten van het VZM opperen om dan alternatieve zoetwatervoorraden aan te leggen in de vorm van spaarbekkens en waterbassins. Dat is de omgekeerde wereld; een bestaand

groot spaarbekken (VZM) van zoet water afschaffen en in de plaats daarvan tegen hoge kosten andere spaarbekkens aanleggen ! En hoe ga je die spaarbekkens voeden met zoet water ?

In onze brief hebben wij het gevaar van verdergaande verzilting bij een zout VZM nog eens onderstreept en met name de aanslag op de op zoet water gebaseerde natuur. Deze week is er regen gevallen. Het lijkt nu nat, maar het is nog maar een druppel op een gloeiende plaat. Het ZW is één van de droogste gebieden van Nederland. Kaarten van het KNMI laten zien dat tot 26 sept. 2019 vooral in het Westelijke deel van onze provincie het neerslagtekort is opgelopen tot boven de 300 mm. !! We moeten alert blijven ! ook als het droog is moet je het dak repareren. !

Nog onbesproken is de mogelijke schade die kan optreden door verzilting van het omliggende gebied aan de natuur en de landbouw. Mocht verzilting ^{van VZM} onverhoopt doorgaan zal in het omliggende gebied moeten worden gemonitord om optredende verzilting en schade vast te leggen. Ditzelfde is ook gebeurd bij Waterdunen, waar gemonitord wordt. Daar is vastgelegd dat eventuele verziltingschade door de Provincie wordt vergoed. Ditzelfde dient bij verzilting van het VZM te gebeuren.

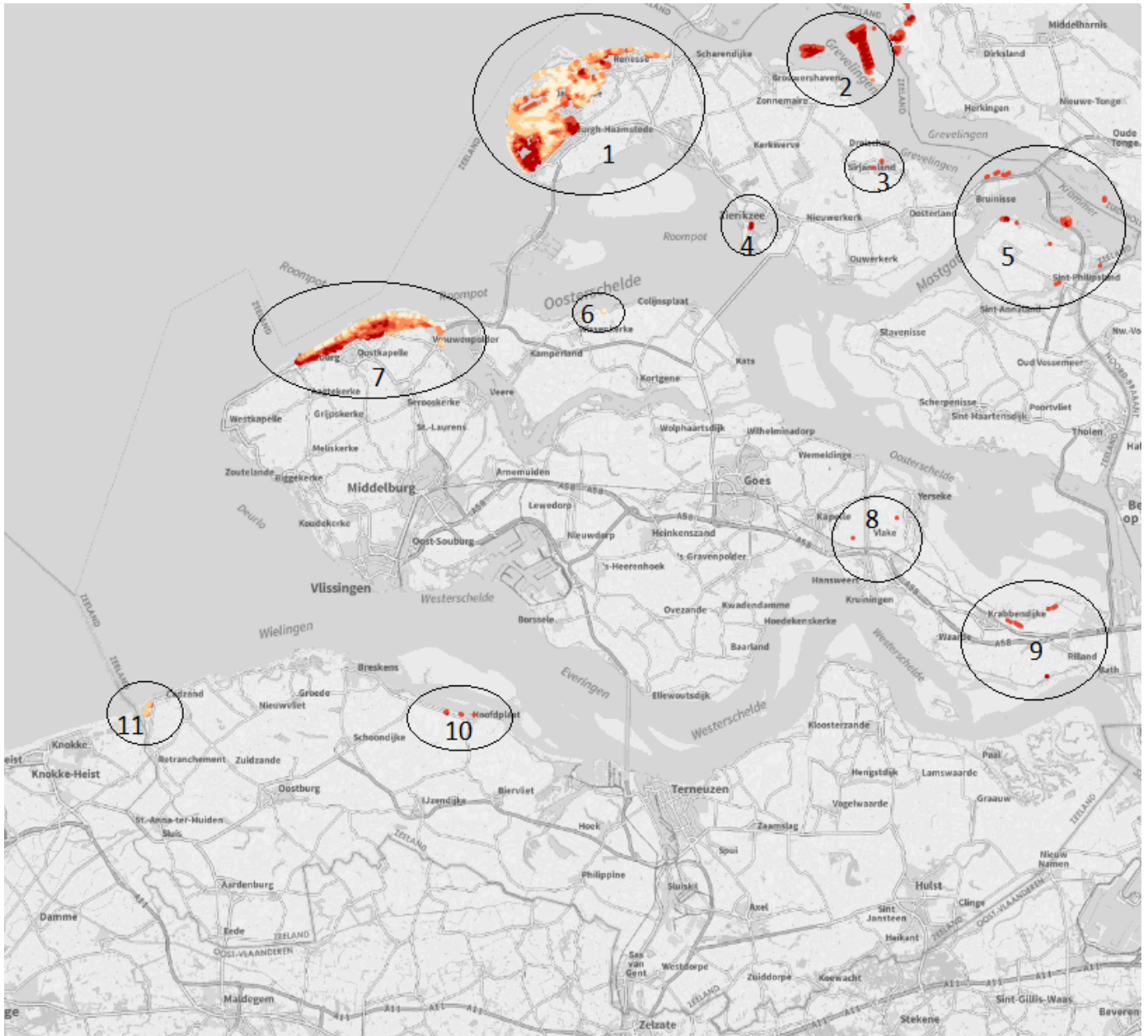
Op 10 mei verwoordde ik het al: aan de neerslag hoeveelheid kunnen we niets doen, ook aan de afvoer van de grote rivieren kunnen we niets doen. Maar we kunnen wel wat doen om de zoetwatervoorraad te behouden. Laten we dat dan ook doen ! Het is aan U; leden van provinciale Staten.!!

Wij dringen er bij u dan ook op aan om in uw brief aan de ministers van I&W en LNV aan te geven dat het VZM zoet moet blijven.

Namens R.O.P en D.L.D. Adri Rosendaal.

Kaart met binnen provincie Zeeland gelegen stikstofgevoelige en (bijna) overbelaste locaties.

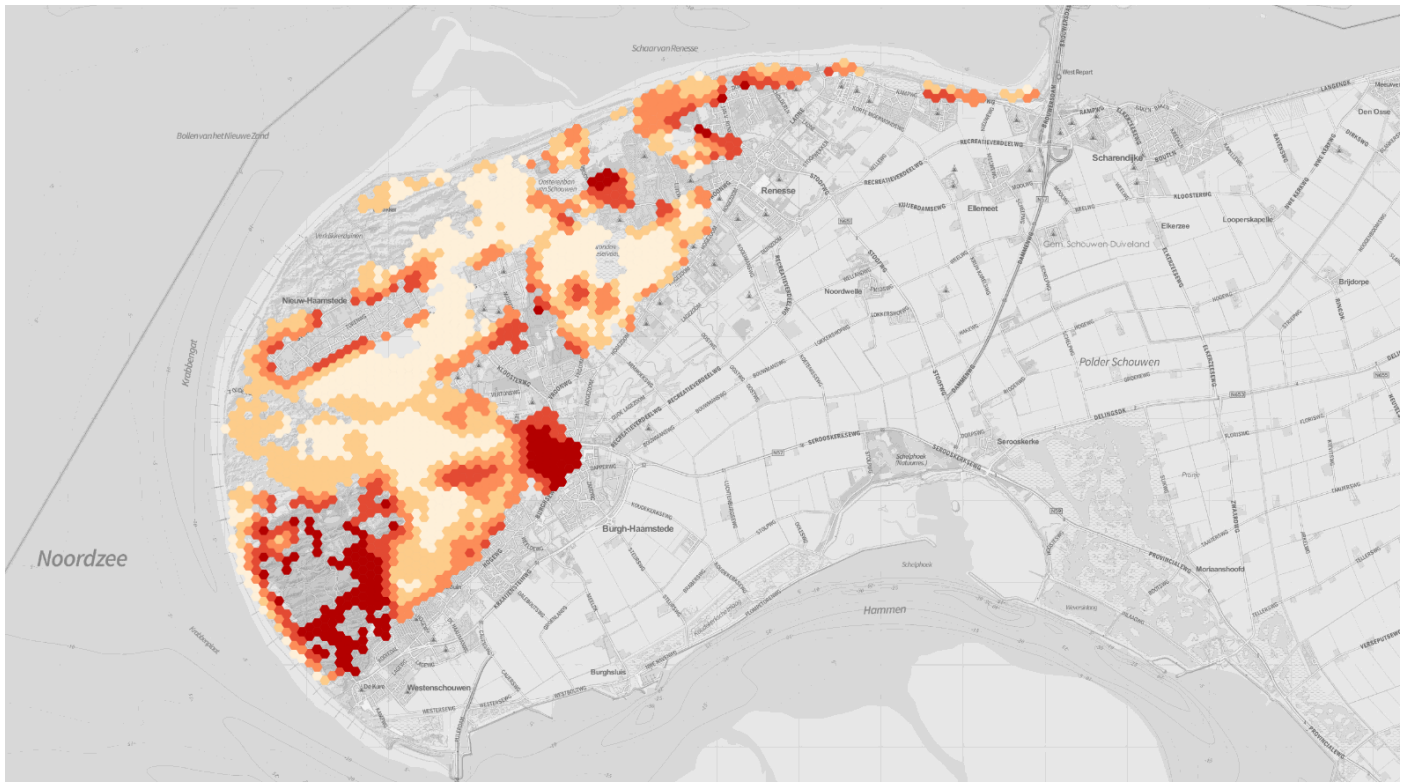
Naar aanleiding van de vraag om inzicht in de locaties waar op dit moment (01-10-2019) geen toename van stikstofdepositie vergunbaar is, zijn de kaartbeelden op de volgende pagina's samengesteld.

Bovenstaande overzichtskaat is op basis van Calculator 2019.

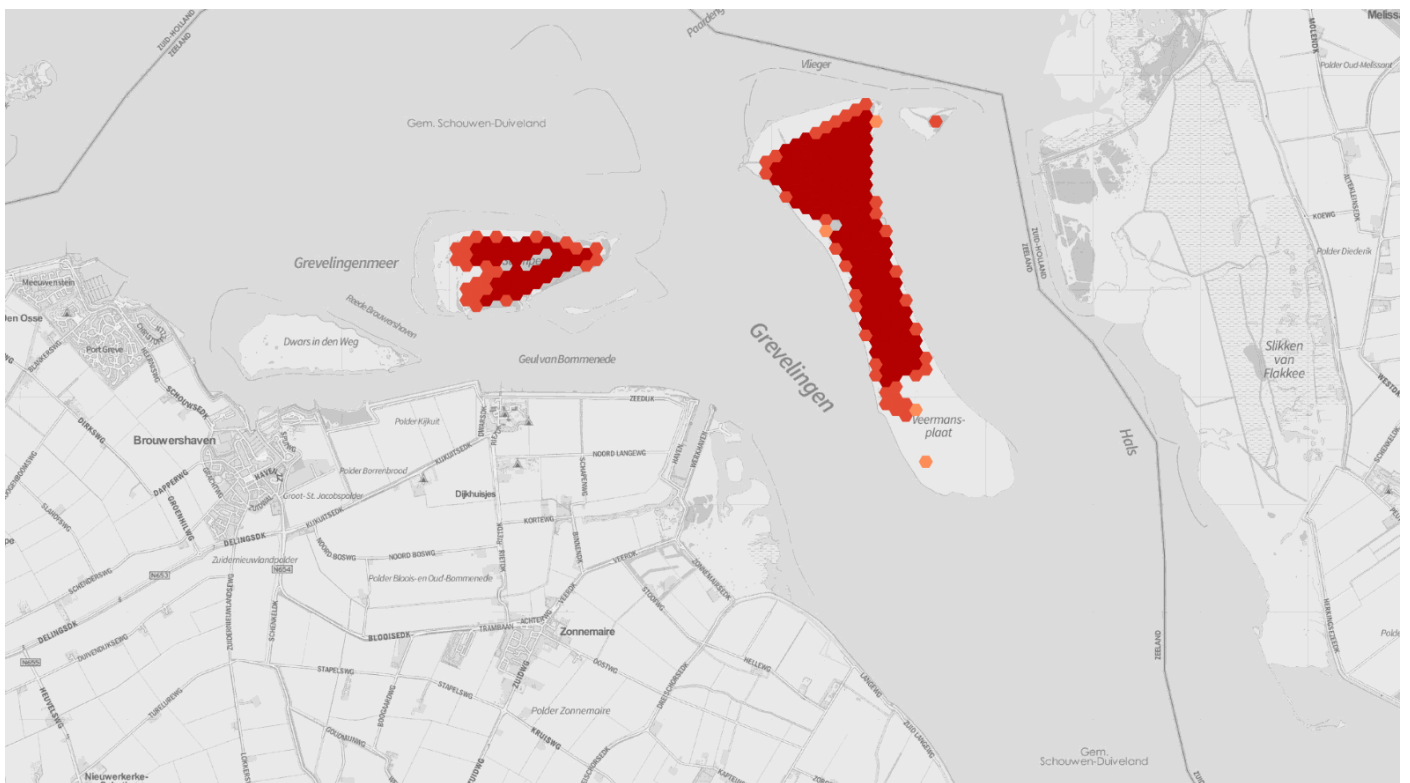
Voor de duingebieden Manteling van Walcheren (7) en Kop van Schouwen (1) kan op hexagonniveau er nog sprake zijn van kleine afwijkingen maar grofweg wijzigt dat niet het inzicht dat voor grote delen van deze gebieden rekening gehouden dient te worden met een overbelaste situatie.

Aandachtspunt hierbij is dat andere, buiten de provincie gelegen locaties (zoals Brabantse Wal) eerder of eveneens limiterend kunnen zijn in het proces van toestemmingsverlening.

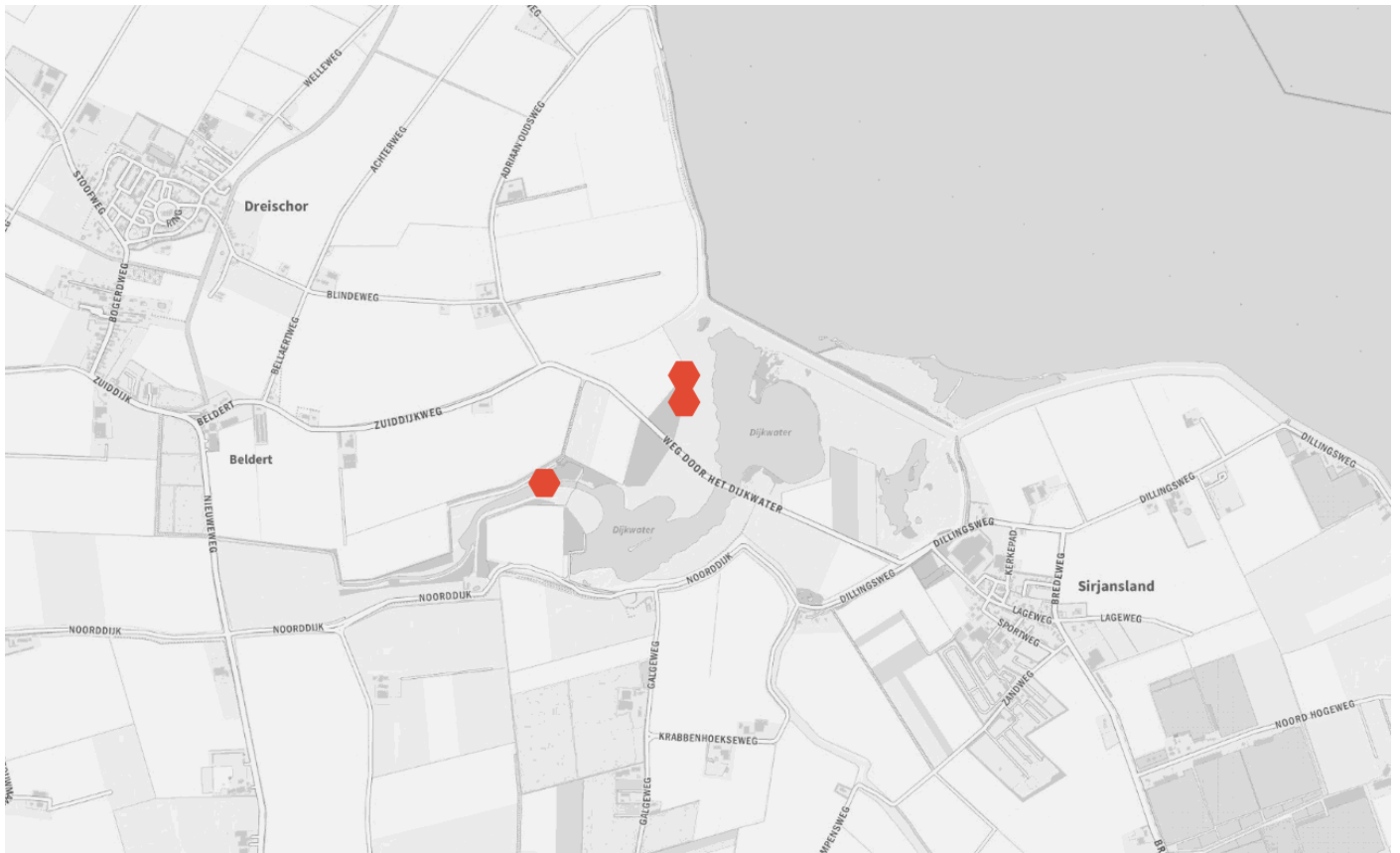
Op de volgende pagina's enkele kaartbeelden op een fijner detailniveau.

Kop van Schouwen (1)

Grevelingen (2)

Dijkwater (3)

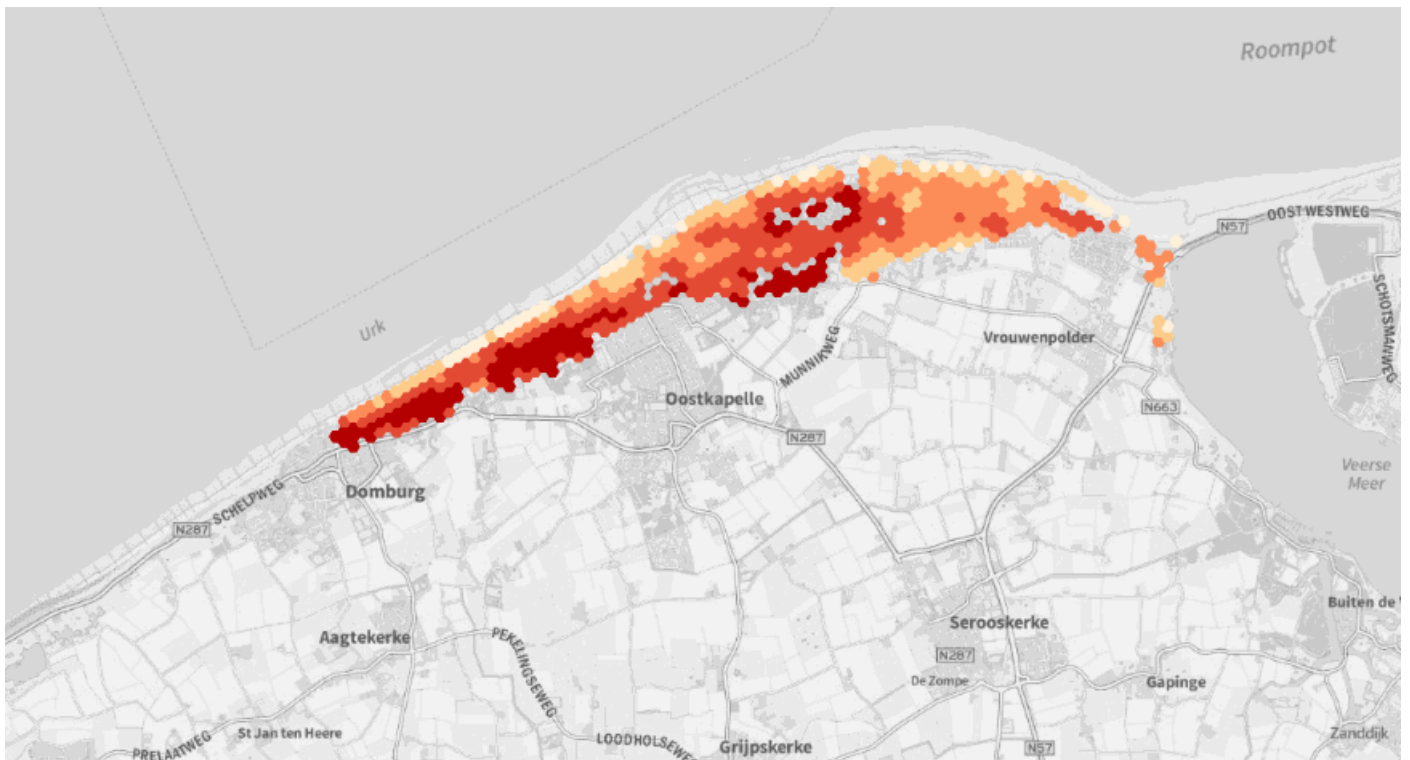
Zierikzee (4)

Sint Philipsland en Grevelingendam / Philipsdam (5)

Vlietpolder (6)

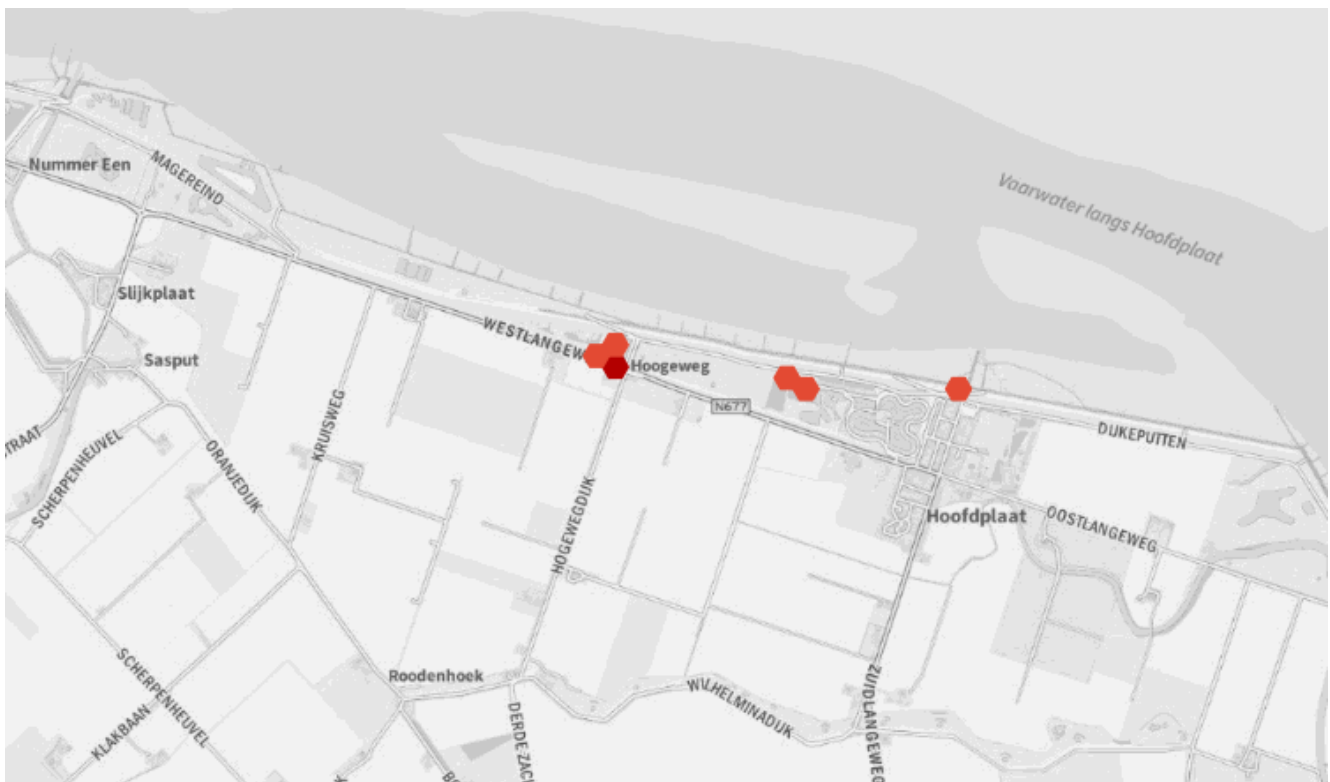
Manteling van Walcheren (7)

Yerseke & Kapelse Moer (8)

Reimerswaal (9)

Inlaag Hoofdplaat (10)

Verder is gevraagd meer inzicht te geven in de verdeling van de herkomst van de stikstofdepositie over de sectoren in Zeeland. Daarmee wordt het verschil inzichtelijk ten opzichte van het landelijke gemiddelde beeld zoals vermeld op blz. 11 in het rapport “Niet alles kan” van de commissie Remkens.

Onderstaande diagram is samengesteld op basis van de meest recente en beschikbare Aerius Monitor data. In dit voorbeeld is gekozen voor de verdeling op het Natura 2000-gebied Oosterschelde gezien de centrale ligging in de provincie Zeeland. Overige locaties in Zeeland zijn redelijk overeenkomstig, waarbij vanzelfsprekend geldt hoe zuidelijker hoe groter de relatieve bijdrage vanuit het buitenland.

